

Projekt „Waloryzacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego (NDK) dla lokalnego zrównoważonego rozwoju w regionach Europy Środkowej”

BROSZURA DLA DECYDENTÓW - REZULTATY DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

SPIS TREŚCI

01. Co oznacza niematerialne dziedzictwo kulturowe?.....	3
02. Czym jest WALORYZACJA niematerialnego dziedzictwa kulturowego?.....	5
03. Jaki jest związek pomiędzy niematerialnym dziedzictwem kulturowym a gospodarką?...	7
04. Prezentacja strategii projektu ARTISTIC.....	8
05. Zestaw kryteriów waloryzacji projektów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego.....	10
06. Zestaw narzędzi ARTISTIC.....	11
07. Punkty Wsparcia NDK i ich rola w regionach.....	12
08. Biznes plany dla inicjatyw w zakresie NDK.....	13
09. Waloryzacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez crowdfunding.....	14
10. Przyszłość lokalnych Punktów Wsparcia NDK i działań rozpoczętych w ramach projektu ARTISTIC.....	17
11. Mapa Punktów Wsparcia NDK.....	18
12. Region Veneto, Włochy.....	22
13. Region Steirisches Vulkanland, Austria.....	26
14. Region Słowenia Zachodnia, Slovenia.....	30
15. Region Zachodnia Transdanubia, Węgry.....	34
16. Region Elbia Wschodnia w dyskraykie Północna Saksonia, Niemcy.....	38
17. Region Podkarpacki, Polska.....	42
18. Region Bohemia Południowa, Republika Czeska.....	46
19. Region Trencin, Słowacja.....	50

TAKING
COOPERATION
FORWARD

Co oznacza niematerialne dziedzictwo kulturowe?

Według Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego, “ ‘niematerialne dziedzictwo kulturowe’ oznacza praktyki, wyobrażenia, przekazy, wiedzę, umiejętności, ale także związane z nimi narzędzia, przedmioty, artefakty i przestrzeń kulturową, którą społeczności, grupy, oraz w niektórych wypadkach jednostki indywidualne rozpoznają jako część swojego dziedzictwa”.

Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe jest zazwyczaj przekazywane z pokolenia na pokolenie, będąc stale odtwarzane przez społeczności i grupy w odpowiedzi na ich środowisko, interakcje z naturą oraz ich historię. Niematerialne dziedzictwo kulturowe dostarcza społecznościom i grupom poczucia tożsamości i ciągłości, promując w ten sposób szacunek dla kulturowej różnorodności i kreatywności ludzkiej (UNESCO 2003).

Dalekosiężna w swej naturze, Konwencja UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego zajmuje się wyłącznie niematerialnym dziedzictwem kulturowym zgodnym z obecnymi narzędziami międzynarodowych praw człowieka, wymagającymi wzajemnego szacunku pomiędzy wspólnotami, grupami oraz jednostkami indywidualnymi, oraz zrównoważonym rozwojem. Celem Konwencji jest:

- “(a) ochrona niematerialnego dziedzictwa kulturowego;
 - (b) zapewnienie szacunku dla niematerialnego dziedzictwa kulturowego wśród wspólnot, grup i zainteresowanych jednostek indywidualnych;
 - (c) zwiększenie świadomości znaczenia niematerialnego dziedzictwa kulturowego na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym, oraz zapewnienie wzajemnego uznania;
 - (d) zagwarantowanie międzynarodowej współpracy oraz wsparcia.”
- (UNESCO 2003)

Dodatkowo, niematerialne dziedzictwo kulturowe objawia się w następujących obszarach:

- “(a) tradycje oraz przekazy ustne, obejmujące język jako nośnik niematerialnego dziedzictwa kulturowego;
 - (b) sztuki widowiskowe i tradycje muzyczne;
 - (c) praktyki społeczne, rytuały oraz święta;
 - (d) wiedzę i praktyki dotyczące przyrody i wszechświata;
 - (e) wiedzę i umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym.”
- (UNESCO 2003)

Poprzez ochronę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego, podtrzymywane są przy życiu tradycyjne praktyki oraz wiedza. Według UNESCO, “ ‘Ochrona’ oznacza kroki skierowane ku zapewnieniu racji bytu niematerialnego dziedzictwa kulturowego, obejmujące identyfikację, dokumentację, badania, zabezpieczenie, ochronę, promocję, wzmocnienie, przekazanie, szczególnie poprzez formalną i nieformalną edukację, jak również rewitalizację różnorodnych aspektów danego dziedzictwa.”¹

10

11

12

13

¹ Więcej informacji na temat Konwencji UNESCO w sprawie ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego na stronie: <https://ich.unesco.org/en/convention> (4 lutego, 2019)

Czym jest WALORYZACJA niematerialnego dziedzictwa kulturowego?

Uznanie niematerialnej i symbolicznej wartości jest ważnym pierwszym krokiem w procesie skutecznej waloryzacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Jego waloryzacja oznacza identyfikację, nadanie i przypisanie wartości tradycyjnej wiedzy, mogącej manifestować się w różnorodnych formach, takich jak tradycje i przekazy ustne, sztuki widowiskowe i tradycje muzyczne, praktyki społeczne, rytuały, święta, wiedza i umiejętności związane z rzemiosłem tradycyjnym i wiele innych. Im głębiej uznanie jest osadzone w danym regionie, tym lepiej dla stabilnego pozyskiwania środków na rzecz niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Ogólnie mówiąc, waloryzacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego może zostać dokonana na różne sposoby:

KLASYFIKACJA I CERTYFIKACJA JAKO NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE

Oficjalne oznaczenie jako niematerialne dziedzictwo kulturowe poprzez krajowe instytucje lub UNESCO z pewnością zwiększa świadomość. Może to jednak nastąpić nie tylko poprzez wpisanie na oficjalną listę, ale również poprzez regionalne powiązanie z konkretnym przykładem niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Kiedy dana praktyka lub rękodzieło zaczyna być oficjalnie postrzegane przez region jako niematerialne dziedzictwo kulturowe, mieszkańcy będą mu poświęcać więcej uwagi, zaś osoby z nim związane będą się czuły bardziej docenione i rozpoznawane, co może doprowadzić do zwiększenia wiedzy na temat niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz wzrostu liczby działań na rzecz jego wsparcia. Na przykład list polecający pomoże w znalezieniu sponsorów regionalnych. Urzędowe oznaczenia mogą służyć jako reklama w celu zwiększenia widoczności niematerialnego dziedzictwa kulturowego poza kontekstem lokalnym. Co więcej, takie oznaczenie pomaga budować społeczności oparte na wspólnej wiedzy i praktyce.

(RE)PREZENTACJA ORAZ PONOWNA OCENA NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO W MUZEACH (ORAZ W I INNYCH PROFESJONALNYCH ORAZ PUBLICZNYCH KONTEKSTACH)

Rozgłos i ekspozycja w muzeach oraz zwiększona wiedza na temat niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez badania i gromadzenie historii i obiektów doprowadzi do wzrostu świadomości, widoczności i ciągłości wiedzy o nim w społeczności i poza nią: niematerialne dziedzictwo kulturowe jest w rzeczy samej rozpoznawane przez większą liczbę odbiorców jako rzecz warta zachowania. Co więcej, muzea nie tylko pokazują niematerialne dziedzictwo kulturowe, ale umieszczają je w szerszym kontekście, są również partnerem do kontaktu w badaniach, zachowywaniu, przekazywaniu i zapisywaniu historii związanych z niematerialnym dziedzictwem kulturowym. Wzmacnia to istotność niematerialnego dziedzictwa kulturowego i podtrzymuje wiedzę niezbędną do jego zachowywania.

TRWAŁE ZAANGAŻOWANIE RÓŻNYCH INTERESARIUSZY

Podczas badania dobrych praktyk stało się oczywiste, że sieci podmiotów i interesariuszy z różnych dziedzin są szalenie ważne w procesie waloryzacji i ochrony niematerialnego dziedzictwa kulturowego. W większości przypadków, istnieją podstawowe siatki osób zaangażowanych w niematerialne dziedzictwo kulturowe: jego depozytariuszy, wolontariuszy oraz osób mających często styczność z niematerialnym dziedzictwem kulturowym lub po prostu ogólnie zainteresowanych działaniami w obrębie kultury. Oprócz tych osób, również inni interesariusze powinni być zachęceni do większego zaangażowania: podmioty i decydenci mający wpływ na kształtowanie polityk, naukowcy i pośrednicy, podmioty finansowe i przedsiębiorstwa. W ten sposób można uzyskać szeroką perspektywę, zwiększyć zainteresowanie oraz wzmocnić relacje między ludźmi, co jednak najważniejsze dla niematerialnego dziedzictwa kulturowego, wzmacnia to praktyki w jego obrębie, oraz jego historię. Musi nastąpić identyfikacja z niematerialnym dziedzictwem kulturowym i wszystkim, co się z nim wiąże.

W procesie waloryzacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego konieczne jest nie tylko zaangażowanie właścicieli, społeczności i grup podczas każdej fazy projektu, ale również wspieranie go w każdy możliwy sposób. Włączenie oraz bezpośrednia współpraca z depozytariuszami niematerialnego dziedzictwa kulturowego są "conditio sine qua non" (warunkiem niezbędnym) dla zrównoważonego rozwoju lokalnego, nie można bowiem zapominać, że im większa jest luka w stosunku do depozytariuszy niematerialnego dziedzictwa kulturowego, tym większe jest ryzyko negatywnych skutków komercjalizacji lub trywializacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Partnerzy zaangażowani w projekty waloryzacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego muszą odpowiednio przestrzegać prawa własności intelektualnej, zasad etycznych rządzących ochroną niematerialnego dziedzictwa kulturowego oraz dostrzegać potrzeby i rzeczywistość w jakiej funkcjonują depozytariusze niematerialnego dziedzictwa kulturowego w celu budowania partnerstwa na równych zasadach oraz dostatniej i sprawiedliwej przyszłości dla społeczności, miejsc i regionów.

Jaki jest związek pomiędzy niematerialnym dziedzictwem kulturowym a gospodarką?

Niematerialne dziedzictwo kulturowe jest częścią naszego życia codziennego. Społeczeństwo jako całość powinno je postrzegać jako siłę napędową rozwoju gospodarki, obejmującą szereg wpływowych działań o wartości ekonomicznej i nieekonomicznej. Wiele grup w społeczeństwie, będąc depozytariuszami niematerialnego dziedzictwa kulturowego, ma dużo do zaoferowania pozostałej części społeczeństwa.

Poprzez swoją znajomość tradycji, umiejętności i działania, depozytariusze niematerialnego dziedzictwa kulturowego wzbogacają życie innych ludzi i przyczyniają się do wzrostu jego wartości na różne sposoby i w różnych jego sferach. Na przykład, depozytariusze niematerialnego dziedzictwa kulturowego powinni być motywowani i upoważniani do prezentowania i przekazywania swej wiedzy rodowej, takiej jak znajomość medycyny naturalnej, która przy użyciu łatwej w zarządzaniu i niskokosztowej techniki przekształca lokalną roślinność w leki, na których stosowanie mogą sobie pozwolić wszystkie grupy społeczne. Depozytariusze niematerialnego dziedzictwa kulturowego posiadają wartościową wiedzę o zróżnicowanym potencjale, który potrzebuje lokalnie dostępnych zasobów bez potrzeby sprowadzania ich z odległych regionów. Prowadzi to do waloryzacji oraz uwidocznienia depozytariuszy niematerialnego dziedzictwa kulturowego, grup i społeczności oraz samego niematerialnego dziedzictwa kulturowego; waloryzacji lokalnych produktów oraz ich producentów, przyczynia się do zrównoważonego gospodarowania zasobami, wzrostu lokalnej gospodarki i współpracy pomiędzy wszystkimi sektorami społeczeństwa. Według UNESCO (n.d.), cztery wymiary zrównoważonego rozwoju - społeczeństwo, środowisko, kultura i ekonomia, są ze sobą powiązane.

Poprzez waloryzację oraz ochronę niematerialnego dziedzictwa kulturowego przyczyniamy się do procesów społecznych, takich jak wymiana międzykulturowa oraz wzajemny ludzki szacunek wykraczający poza kulturowe, społeczne, polityczne a nawet geograficzne granice. Pomaga ona zwalczać dyskryminację rasową i promuje budowanie pokoju, oraz świadomość tego, że pokój i bezpieczeństwo są centralnym wymogiem zrównoważonego rozwoju. Poprzez waloryzację niematerialnego dziedzictwa kulturowego, możemy jako społeczeństwo zapewnić przetrwanie wyjątkowych treści i aspektów naszych kultur, budując świadomość znaczenia wzajemnego szacunku. Unikniemy również niebezpieczeństwa popadnięcia niematerialnego dziedzictwa kulturowego w zapomnienie i ryzyka, że przepadnie ono na zawsze.

Wiedza lokalna, umiejętności oraz praktyki, podtrzymywane, wzmacniane i rozwijane z pokolenia na pokolenie, mogą zapewnić dochód i darzoną szacunkiem pracę szerokiej rzeszy osób (zarówno rzemieślnikom oraz ich rodzinom, jak i dostawcom materiałów i usług związanych z transportem i sprzedażą wytworów rękodzieła), włączając ubogich i zagrożonych wykluczeniem członków naszego społeczeństwa - UNESCO (n.d.).

UNESCO (n.d.: 9) podkreśla, że niematerialne dziedzictwo kulturowe “stanowi siłę napędową rozwoju gospodarczego, obejmując szereg produktywnych działań o wartości pieniężnej i niepieniężnej i szczególnie przyczynia się do wzmocnienia lokalnej gospodarki”. Według UNESCO (Ibid.), jako żywe dziedzictwo, niematerialne dziedzictwo kulturowe może również stanowić “ważne źródło innowacji w obliczu zmian i wspomóc sprzyjający włączaniu społecznemu rozwój gospodarczy na poziomie lokalnym i międzynarodowym”.²

2 Więcej informacji na temat Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego oraz zrównoważonego rozwoju w publikacji UNESCO zatytułowanej “Niematerialne Dziedzictwo Kulturowe oraz Zrównoważony Rozwój” (n.d.), dostępnej na: <https://ich.unesco.org/doc/src/34299-EN.pdf>

Prezentacja strategii projektu ARTISTIC

W pierwszym roku realizacji projektu ARTISTIC wszyscy partnerzy wspólnie opracowali strategię waloryzacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Punktem wyjścia do opracowania strategii waloryzacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego skoncentrowanej na zrównoważonych koncepcjach finansowania i marketingu jest zrozumienie niematerialnego dziedzictwa kulturowego w jego specyficznym kontekście regionalnym lub lokalnym oraz konieczność uwzględnienia depozytariuszy niematerialnego dziedzictwa kulturowego w przestrzeni publicznej.

Obejmuje to bliższe przyjrzenie się nie tylko izolowanym modelom finansowania, ale także różnorodnym tradycjom kulturowym w szerokim zakresie.

Każdy przejaw niematerialnego dziedzictwa kulturowego jest szczególnie pod względem know-how, biegłości i doświadczenia, które są podstawą do jego podtrzymania.

Podczas opracowywania strategii rezultat jednego z działań projektu wskazał, że modele finansowe muszą rozpoczynać się od analizy kwestii zrównoważonego rozwoju, a nie od wdrożenia narzędzi. Równie istotne jest aby mówić o pozyskiwaniu zasobów na rzecz wsparcia niematerialnego dziedzictwa kulturowego, nie zaś finansowania. Powodem takiego podejścia jest duże znaczenie także niepieniężnych inwestycji w niematerialne dziedzictwo kulturowe m.in. poprzez wolontariat, zapewnianie przestrzeni lub dostarczanie zasobów materialnych.

Rozpatrywanie niematerialnego dziedzictwa kulturowego okazało się co najmniej tak samo ważne jak wsparcie pieniężne dla lokalnego zrównoważonego rozwoju w regionach Europy Środkowej.

Nie ma sekretnej receptury ani standardowego modelu, który można łatwo dostosować do pozyskiwania zasobów i finansowania niematerialnego dziedzictwa kulturowego w każdym regionie i dla każdego typu niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Warunki są szczególne i wielorakie, ponieważ niematerialnego dziedzictwa kulturowego nie jest towarem.

DLATEGO WŁAŚNIE NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE JEST:

- silnie związane z ludźmi i grupami,
- osadzone w historycznie ukształtowanych kontekstach społecznych,
- powiązane z lokalnymi uwarunkowaniami środowiskowymi.

STĄD NIEMATERIALNE DZIEDZICTWO KULTUROWE WYMAGA:

- specyfikacji,
- podejścia indywidualnego,
- rozwiązań w zakresie finansowania.

Opracowana strategia z jej różnorodnymi elementami, w tym zestawem narzędzi będzie stale rozwijana i musi być wielokrotnie aktualizowana, wraz z dokonującymi się zmianami społecznymi, kulturowymi i gospodarczymi.

Zestaw kryteriów waloryzacji projektów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego

Uniwersytet w Hamburgu opracował, we współpracy ze wszystkimi partnerami projektu ARTISTIC i członkami Lokalnej Grupy Roboczej kryteria w celu zdefiniowania najbardziej obiecującego wymiaru waloryzacji projektów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Aby zapewnić, że zestaw kryteriów uwzględni specyfikę regionalną, konsultowano go na poziomie lokalnym w ośmiu regionach Europy Środkowej w ramach specjalnie przygotowanych wydarzeń i spotkań indywidualnych z udziałem instytucji publicznych i najważniejszych podmiotów wspierających niematerialne dziedzictwo kulturowe (NDK) w codziennej praktyce.

BAZUJĄC NA STRATEGII ARTISTIC I WYNIKACH PRZEPROWADZONYCH DZIAŁAŃ PILOTAŻOWYCH, ZESTAW KRYTERIÓW OBEJMUJE NASTĘPUJĄCE ASPEKTY:

- wydobyć NDK na światło dzienne, uczynienie go znanym i widocznym;
- zwracanie uwagi na specyfikę NDK;
- włączenie depozytariuszy NDK, grup i twórców we wszystkich fazach projektu;
- poszanowanie istoty, potrzeb i życzeń, praw własności intelektualnej depozytariuszy NDK, społeczności lub grupy zlokalizowanej wokół projektu NDK oraz poszanowanie zasad etycznych ochrony NDK;
- zapewnienie odpowiedniego wsparcia i widoczności dla NDK i jego depozytariuszy;
- oferowanie profesjonalnych szkoleń dla lokalnych aktorów NDK;
- wspieranie działań networkingowych i sieciowania;
- waloryzacja „potencjału“ NDK;
- rozpoznanie potencjału NDK i tworzenie dla niego przestrzeni;
- wspieranie działań wzmacniających identyfikację ludzi z NDK.

PONADTO WAŻNE JEST, ABY KONTYNUOWAĆ WSPARCIE DLA LOKALNYCH AKTORÓW NDK POPRZEC:

- pracę w zrównoważony sposób z depozytariuszami NDK, społecznościami i grupami;
- poprawa i wspieranie działań networkingowych wśród wszystkich zaangażowanych podmiotów;
- namierzanie i monitorowanie wsparcia lokalnego, regionalnego, krajowego lub transnarodowego;
- promowanie wymiany wiedzy i doświadczeń;
- oferowanie odpowiednich modeli waloryzacji, administrowania i finansowania inicjatyw NDK;
- zwracanie uwagi na zgodność z przepisami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi, promowanie tematu waloryzacji NDK i angażowanie odpowiednich lokalnych podmiotów publicznych i rządu do proponowania i zatwierdzania lokalnych, regionalnych lub krajowych przepisów, opracowywanie i wdrażanie przepisów regionalnych wspierających NDK;
- powiązanie NDK z rynkiem i polityką publiczną.

Zestaw narzędzi ARTISTIC

ZESTAW NARZĘDZI ARTISTIC W POŁĄCZENIU Z USŁUGAMI, A TAKŻE WYSOKIEJ JAKOŚCI POMOCĄ DOSTOSOWANĄ DO POTRZEB LOKALNYCH PODMIOTÓW DZIAŁAJACYCH W OBSZARZE NIEMATERIALNEGO DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZOSTAŁ ZAPROJEKTOWANY Z MYŚLĄ O:

- wzmocnieniu współpracy między operatorami kultury, obywatelami i podmiotami finansowymi;
- zwiększeniu zrozumienia roli procesu waloryzacji niematerialnego dziedzictwa kulturowego (NDK) jako siły napędowej do zachowania NDK poprzez działalność gospodarczą opartą na żywej tradycji;
- umożliwieniu wzrostu wiedzy i umiejętności podmiotów NDK;
- uzupełnieniu materiałów i narzędzi wykorzystywanych przez lokalne instytucje i podmioty działające na rzecz zachowania, promocji i rozwoju NDK;
- wspieraniu trwałości projektów NDK.

ZESTAW NARZĘDZI OBEJMUJE CZTERY OBSZARY TEMATYCZNE:

- narzędzie do identyfikacji lokalnego NDK w celu zapewnienia wszelkich niezbędnych wytycznych do identyfikacji nowych inicjatyw w zakresie NDK;
- narzędzie ochrony prawnej NDK wspomagające instrumenty związane z prawami własności intelektualnej, podnoszące świadomość i wiedzę w zakresie praw autorskich, znaków towarowych, wzornictwa i marki, kwestii oznaczeń geograficznych, poufności tajemnic handlowych i znaczenia ochrony danych;
- narzędzie do doskonalenia umiejętności komunikacyjnych podmiotów NDK w zakresie storytellingu, networkingu, relacji z mediami, organizacji wydarzeń, przygotowywania materiałów promocyjnych, mailingu, korzystania z mediów społecznościowych i zarządzania stroną internetową;
- narzędzie wspierające metody finansowania zwiększające wiedzę podmiotów prywatnych i publicznych oraz zachęcające do pozytywnego nastawienia do inwestowania w projekty NDK - narzędzie skierowane zarówno do inwestorów prywatnych chcących wesprzeć projekty NDK finansowo, jak i do podmiotów ICH chcących pozyskać inwestorów prywatnych aby je sfinansować.

DLACZEGO WARTO KORZYSTAĆ Z ZESTAWU NARZĘDZI PROJEKTU ARTISTIC?

- Wspiera działalność operatorów kultury.
- Umożliwia samodzielne wykorzystanie niektórych jego elementów przez poszczególne podmioty NDK.
- Został przetestowany w 8 regionach Europy Środkowej podczas akcji pilotażowych podejmowanych w ramach projektu ARTISTIC.

Punkty Wsparcia NDK i ich rola w regionach

Aby wesprzeć waloryzację projektów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego (NDK), w ramach projektu ARTISTIC utworzono 9 lokalnych Punktów wsparcia niematerialnego dziedzictwa kulturowego, koordynowanych przez wybranych doświadczonych i przeszkolonych Mediatorów, którzy we współpracy z członkami Lokalnych Grup Roboczych tworzonych przez obywateli, stowarzyszenia, interesariuszy, przedsiębiorców i operatorów kultury, wykorzystując strategię i narzędzia ARTISTIC pomagają podmiotom NDK, oferując im informacje, doradztwo i szkolenia dotyczące:

- identyfikacji lokalnych projektów NDK;
- generowania i wdrażania nowych inicjatyw NDK;
- ochrony praw własności intelektualnej;
- doskonalenia umiejętności komunikacyjnych;
- opracowywania dokumentów w celu wsparcia finansowego inicjatyw NDK;
- pozyskiwania finansowania dla inicjatyw NDK;
- wzmocnienia współpracy z prywatnymi inwestorami.

Skuteczność działań Punktów Wsparcia NDK opiera się na indywidualizacji udzielanej pomocy oraz zaangażowaniu różnych podmiotów lokalnych w oferowane wsparcie.

Ogromną zaletą lokalnych Punktów Wsparcia NDK jest to, że opierają swoje działania na ludziach - specjalistach z różnych branż, którzy łączą siły, by pomóc twórcom kultury w realizacji ich projektów. Zatem podstawą funkcjonowania biur NDK jest angażowanie lokalnych podmiotów, rozwijanie i wzmocnianie lokalnych sieci, tworzenie i wspieranie Lokalnych Grup Roboczych ekspertów oraz budowanie społeczności wokół inicjatyw NDK - aby inspirować, wspierać i pomagać twórcom kultury.

Biznes plany dla inicjatyw w zakresie NDK

Akcja pilotażowa nr 1

Pierwsza akcja pilotażowa projektu ARTISTIC miała na celu pomoc lokalnym podmiotom w przygotowaniu biznes planów dla lokalnych projektów w zakresie niematerialnego dziedzictwa kulturowego, zgodnie z lokalnymi potrzebami 8 regionów Europy Środkowej. Tematyka biznes planów odzwierciedla różnorodność niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionów zaangażowanych w realizację projektu ARTISTIC.

Proces tworzenia biznes planów dla inicjatyw w zakresie niematerialnego dziedzictwa kulturowego (NDK) został podzielony na kilka etapów:

- ogłoszenie otwartego naboru na pomysły biznesowe mające na celu waloryzację lokalnego NDK;
- weryfikacja zgodności z zasadami pomocy publicznej;
- świadczenie usług wspierających dla wybranych podmiotów NDK;
- przygotowanie biznes planów;
- wybór biznes planów do przetestowania w ramach transnarodowej akcji pilotażowej.

Spśród pomysłów zgłoszonych w konkursach lokalne jury w każdym regionie wybrało projekty związane z żywym niematerialnym dziedzictwem kulturowym o znaczącym potencjale rozwojowym. Punkty Wsparcia NDK, we współpracy z Lokalną Grupą Roboczą i partnerami projektu ARTISTIC, zaoferowały pomysłodawcom wybranych projektów spotkania 1 na 1, coaching, warsztaty i sesje pitchingowe w celu opracowania biznesplanów dla ich inicjatyw. W wyniku prowadzonej akcji pilotażowej w 8 regionach Europy Środkowej:

- powstały 132 pomysły projektów NDK;
- przygotowano 95 biznes planów dla projektów NDK;
- lokalne jury w 8 regionach wskazały łącznie 44 pomysły NDK jako obiecujące pod względem testowania finansowania społecznościowego (crowdfunding); skuteczność i użyteczność usług, narzędzi i przewodników opracowanych w ramach projektu ARTISTIC zostały przetestowane, z pozytywnym wynikiem.

Waloryzacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez crowdfunding

Wspólna transnarodowa akcja pilotażowa nr 2

Na podstawie 95 biznes planów Rada Doradcza ds. Crowdfundingu, złożona z przedstawicieli projektu ARTISTIC i zewnętrznych ekspertów ds. crowdfundingu, zidentyfikowała 44 najbardziej obiecujące projekty, w oparciu o ranking niezależnych ekspertów i zasugerowała kilka ulepszeń. Lista wybranych 44 projektów obejmuje interesujące inicjatywy NDK z 8 regionów Europy Środkowej, kwalifikujące się jednocześnie do zastosowania crowdfundingu. Zebrane projekty obejmowały wiele różnych dziedzin NDK, takich jak umiejętności związane z tradycyjnym rzemiosłem, taniec ludowy i teatr, produkty i wydarzenia lokalne oparte na zwyczajach i rytuałach itp.

Akcja pilotażowa

Ostatnie 6 m-cy projektu poświęcone było przekształceniu wybranych pomysłów w kampanie crowdfundingowe. Z 44 projektów uruchomiono 25 kampanii crowdfundingowych, które zostały zamieszczone na platformach finansowania społecznościowego i zebrały łącznie ponad 1 250 000 EUR.

Główne wnioski

Chociaż prawdopodobnie największy wpływ na kampanie crowdfundingowe miała pandemia (COVID-19), kilka innych czynników również przyczyniło się do niepowodzenia w osiągnięciu celów niektórych projektów. Prowadzenie kampanii crowdfundingowej jest wyzwaniem. Czynniki, które wpływają na sukces, to m.in. wybór odpowiedniej platformy, właściwa prezentacja projektu, skuteczne działania marketingowe, ustalenie odpowiedniej kwoty finansowania itp. Jednak skupiając się na szerszej perspektywie, dostrzeżemy wielki sukces akcji pilotażowej ARTISTIC - Partnerzy Projektu zapoznali podmioty NDK z nowym dla nich narzędziem tj. z crowdfundingiem, a także towarzyszyli i wspierali prowadzenie 25 kampanii crowdfundingowych w 8 krajach Europy Środkowej.

WYBRANE PRZYKŁADY NASZYCH AKCJI PILOTAŻOWYCH

WŁOSKA KAMPANIA

Zebrana kwota: 6 200 EUR

Liczba osób wspierających: 114

Platforma: <https://www.produzionidalbasso.com/>

MODEL FINANSOWANIA: NAGRODY

Dzięki Diversamente in Danza można zostać koproducentem programu „Punte di Gesso. Fiocchi di Neve”, zainspirowanego opowieścią pisarki z Werony Silvii de Meis, historią o tym, jak taniec pozwala ludziom pokonywać bariery, jak różnorodność zawsze reprezentuje twórczy zasób i jak sztuka może również zapoczątkować przyjaźnie wykraczające poza wszelkie uprzedzenia. Jest to stowarzyszenie, które działa na terenie Werony.

23

AUSTRIACKA KAMPANIA

Zebrana kwota: 40 200 EUR

Liczba osób wspierających: 142

Platforma: 1000x1000.at

MODEL FINANSOWANIA: NAGRODY/PRZEDSPRZEDAŻ

„Gdzie jest zboże, tam jest mąka. Gdzie jest mąka, tam jest chleb. Gdzie jest chleb, tam jest życie!” Trzy siostry Berghofer żyją zgodnie z tym mottem w swoim młynie. Diana, Liane i Isabella wspólnie zapewniają podstawowe regionalne dostawy mąki i czarnego złota kraju wulkanicznego: styryjski olej z pestek dyni. W młynie produkują wiele innych regionalnych przysmaków. W tym roku tradycyjny młyn obchodzi 175-lecie własności rodziny. Rodzina Berghofer zamierza dalej rozwijać swoją rentowność, inwestując w mobilny mieszalnik do mąki, maszynę do napelniania z automatycznym systemem ważenia oraz młyn kamienny do specjalnych rodzajów mąki i rzadkich rarytasów.

SŁOWACKA KAMPANIA

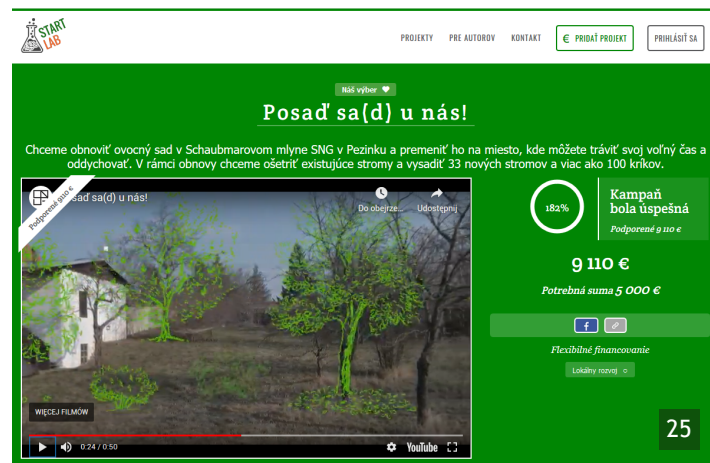
Zebrana kwota: 9 110 EUR

Liczba osób wspierających: 115

Platforma: <https://www.startlab.sk/>

MODEL FINANSOWANIA: NAGRODA/DOTACJA

Renowacja sadu przy Młynie Schaubmar Słowackiej Galerii Narodowej w Pezinok i przekształcenie go w miejsce odpoczynku poprzez obróbkę istniejących oraz posadzenie nowych drzew i ponad 100 krzewów. Później do sadu zostanie dodana winnica z rabatami zielnymi i bylinowymi na podwórku oraz lipą pośrodku.

25

CO MOGĄ ZROBIĆ DECYDENCI?

Choć crowdfunding w ostatnich latach staje się coraz bardziej popularny, projekt ARTISTIC pokazał, że zwłaszcza w sektorze kultury w tym w zakresie niematerialnego dziedzictwa kulturowego (NDK) oraz w Europie Środkowej crowdfunding dopiero raczkuje. Obawy i ryzyko związane z finansowaniem społecznym nadal w dużej mierze dominują i utrudniają absorpcję. Brak ekosystemów finansowania społecznego w Europie Środkowej jest również dobrze odzwierciedlony w kampaniach. Podczas gdy Austrii udało się zebrać największą kwotę dzięki finansowaniu społecznemu, Włochom udało się uruchomić w Internecie łącznie 10 kampanii z 25, to wyniki osiągnięte w mniej rozwiniętych ekosystemach finansowania społecznego, takich jak Słowacja, Czechy i Węgry, są wyjątkowe.

Finansowanie społeczne należy uznać i lepiej promować jako interesującą alternatywę lub dodatkowy instrument finansowy. Zwłaszcza kampanie z nagrodami lub przedsprzedażowe mogą wspierać małe podmioty NDK w uzyskaniu wsparcia dla ich produkcji lub organizacji znaczących wydarzeń. Trwałość waloryzacji NDK zawsze była jednym z głównych problemów w odniesieniu do NDK - ale finansowanie społeczne buduje społeczności zainteresowane i wspiera w bardzo zrównoważony sposób, zwłaszcza małe i niszowe inicjatywy.

Oparte na inwestycjach formy finansowania społecznego były pilotowane tylko w Austrii, ale wykazują potencjał powielania. Szczególnie aktorzy, którzy prowadzili kampanie, są bardzo wdzięczni za to doświadczenie i polecają je innym MŚP, również korzystają z kilku pozytywnych skutków ubocznych finansowania społecznego, a mianowicie z marketingu i budowania społeczności / klientów.

WNIOSKI I SPOSTRZEŻENIA

Projekt ARTISTIC pokazał w niezwykle skuteczny sposób, że finansowanie społeczne jest realną opcją dla inicjatyw z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego, które borykają się z niewystarczającym finansowaniem publicznym. Krytyczni obserwatorzy mogą zwrócić uwagę, że nie dla wszystkich 44 inicjatyw zostały uruchomione kampanie finansowania społecznego, i nie wszystkie rozpoczęte kampanie zakończyły się sukcesem. Jednak ostatecznie liczy się wpływ podjętych działań. Projekt ARTISTIC zgromadził operatorów kultury i osoby zarządzające projektami kulturalnymi, zapewniając im narzędzia, coaching i wsparcie w przewyżnianiu problemu dotyczącego braku środków finansowych i wiedzy. Patrząc na kampanie, które zostały przeprowadzone, niezależnie od tego, czy zakończyły się one sukcesem, czy nie, i podliczeniu osób, które wsparły kampanie małymi lub dużymi kwotami, wpływ staje się bardziej oczywisty. Kiedy następnie uznamy, że wszystkie te inicjatywy dostarczają przykładów i wniosków wyciągniętych z innych projektów, widzimy, że projekt ARTISTIC wniósł duży wkład w waloryzację niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Zatem projekt ARTISTIC można postrzegać jako dużą obywatelską kampanię crowdfundingową, w której kwota 2,35 mln EUR finansowania publicznego została przeważona przez 1,26 mln EUR pochodzącego z prywatnych inwestycji w 8 krajach.

CAŁKOWITA LICZBA KAMPANII: 25
ZEBRANA KWOTA: 1 268 262,88 EUR
LICZBA WSPIERAJĄCYCH: 2235
NIEKTÓRE KAMPANIE NADAL TRWAŁY NA DZIEŃ
OPRACOWANIA NINIEJSZEJ BROSZURY.

Przyszłość lokalnych Punktów Wsparcia NDK i działań rozpoczętych w ramach projektu ARTISTIC

Lokalne Punkty Wsparcia NDK mają na celu zapewnienie stałego wsparcia lokalnym podmiotom w celu zapewnienia trwałości projektów NDK. Ich działanie potwierdziło przydatność narzędzi, strategii i przewodników opracowanych w ramach projektu ARTISTIC oraz pozwoliło przetestować w praktyce ideę wielokierunkowego, merytorycznego i organizacyjnego wsparcia dla twórców i instytucji zajmujących się niematerialnym dziedzictwem kulturowym.

Aby zapewnić kontynuację działań rozpoczętych w 8 regionach Europy Środkowej oraz zainspirować innych regiony i kraje dobrymi praktykami projektu ARTISTIC w każdym regionie:

- opracowano **Lokalny Plan Działania**, aby zapewnić trwałość działania Lokalnej Grupy Roboczej;
- dla wszystkich Punktów Wsparcia NDK zostały przygotowane biznesplany określające ramy i warunki ich przyszłej pracy w określonych regionach w perspektywie krótko (rocznej), średnio (trzyletniej) i długoterminowej (5 lat);
- podpisano **Memorandum of Understanding** pomiędzy Partnerami Projektu ARTISTIC, członkami lokalnych Punktów Wsparcia NDK i Lokalnej Grupy Roboczej ds. waloryzacji NDK, w celu budowania stabilnych i trwałych relacji między lokalnymi podmiotami oraz dalszego podtrzymywania i promowania inicjatyw NDK w perspektywie długoterminowej.

Przygotowane Lokalne Plany Działania i Biznes Plany były podstawą do opracowania koncepcji wdrożenia sieci Punktów Wsparcia NDK, które mają kierować przyszłym zastosowaniem Strategii i Manifestu opracowanego w ramach projektu ARTISTIC przez inne regiony.

Instrumenty i usługi opracowane w ramach projektu ARTISTIC są przydatne nie tylko w regionach partnerów projektu, ale ich uniwersalność i możliwości adaptacyjne pozwolą także na wdrożenie tych rozwiązań na innych terytoriach.

Wszystkie wyniki projektu ARTISTIC są dostępne do pobrania za pośrednictwem strony internetowej projektu <https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ARTISTIC.html> i platformy ENTRIBU <https://www.entribu.eu/en>.

REPUBLIKA CZESKA

Biuro NDK zostało założone na terenie Południowoczeskiej Izby Gospodarczej, Husova 9, Czeskie Budziejowice. Godziny otwarcia to codziennie 7:30 - 15:30.
Email: rychnavska@jhk.cz
Phone: +420 601 058 587

WĘGRY

West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd.
Biuro #1: 9700 Szombathely, Horvát Boldizsár krt. 9.
Biuro #2: 9021 Győr, Arany János u. 28-32.
Tel.: 06/94/500-495
Fax: 06/94/500-496
www.westpannon.hu/
Facebook: <https://www.facebook.com/westpannonteam/>
E-mail: info@westpannon.hu

NIEMCY

Działania projektowe są trwale zabezpieczone we współpracy ze Stowarzyszeniem Ochrony i Promocji Wsi Wschodniej Elbia w powiecie północnej Saksonii e.V
Bahnhofstraße 3c
D- 04886 Beilrode
Tel/Fax: +49 3421 718290
E-mail: info@ostelbien.de
www.ostelbien.de

AUSTRIA

Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland
Gniebing 148, 8330 Feldbach
info@vulkanland.at
www.vulkanland.at

SŁOWENIA

Municipality of Bovec
Trg golobarskih žrtev 8
5230 Bovec
Tel.: +386 5 38 41 900
E-mail: artistic@bovec.si
www.obcina.bovec.si

WŁOCHY

1) t2i - technology transfer and innovation
Corso Porta Nuova, 96 I-37122
Verona
Tel +39 0458766406
info.verona@t2i.it
www.t2i.it

2) Veneto Region Industry, Crafts, Commerce and Services Department
Fondamenta S. Lucia, Cannaregio 23, I-30121 Venezia
Tel. +39 041 279 5899
+39 041 279 5842
E-mail: giulio.cavinato@regione.veneto.it
elisa.bertoni@regione.veneto.it
www.regione.veneto.it/web/attivita-produttive/artistic

POLSKA

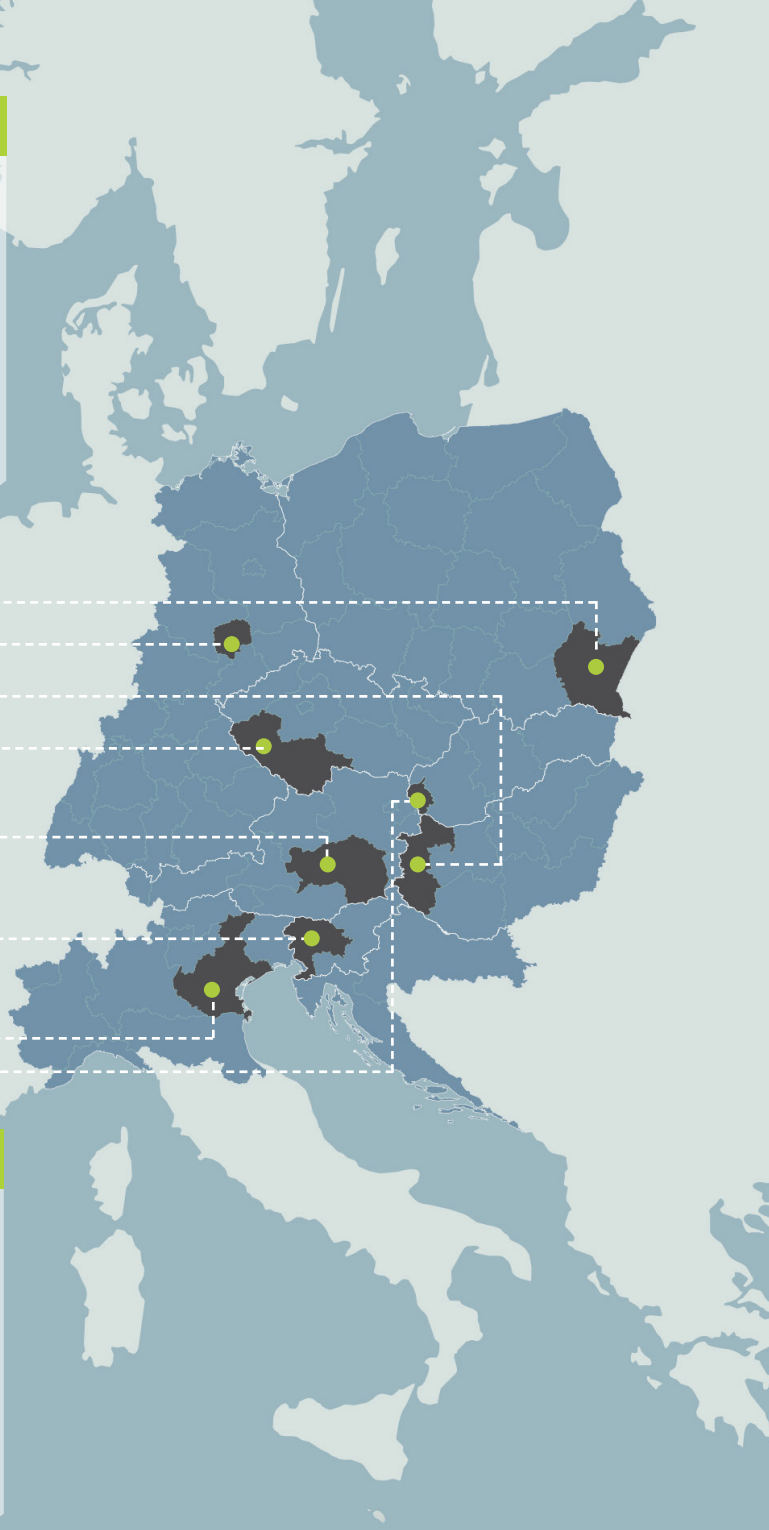
1) Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. we współpracy z Fundacją Rzeszowską
Szopena 51, 35-959 Rzeszów
e-mail: artistic@rarr.rzeszow.pl
tel. +48 17 867 62 29
<http://rarr.rzeszow.pl/>

Stowarzyszenie Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Przeworsk - Jarosław
ul. Cerkiewna 3, 37-500 Jarosław
tel. +48 794 919 888
e-mail: mof@um.jaroslaw.pl

SŁOWACJA

Slovak Chamber of Commerce and Industry
Trenčín Regional Chamber
Lubica Žovincová
Jimennikého 2
91101 Trenčín
Slovakia
sopkrktn@sopk.sk; www.tn.sopk.sk

Regional Tourist Organisation - Trenčín Region
Eva Frývaldská
K dolnej stanici 7282/20A
911 01 Trenčín
Slovakia
eva.fryvaldska@trencinregion.sk;
www.trencinregion.sk

ARTISTIC - REZULTATY DZIAŁAŃ

W 8 REGIONACH EUROPY ŚRODKOWEJ

REGION VENETO WŁOCHY

PARTNERZY REPREZENTUJĄCY REGION:

- t2i technology transfer and innovation (Partner Wiodący projektu)
- Veneto Region

Region Veneto skorzystał na współpracy między dwoma ważnymi i uznanymi partnerami. Partnerstwo to było bardzo efektywne i konkretne - co zaowocowało współpracą podczas realizacji dwóch działań pilotażowych, a także uruchomieniem Punktów Wsparcia NDK. Nawiązana współpraca regionalna była w stanie dotrzeć do lokalnych organizatorów kultury i instytucji z całego regionu i zaangażować ich w działania projektu. Wspólna praca umożliwiła przetestowanie modelu rozwoju inicjatyw NDK, angażujących młode start-upy i waloryzujących lokalną tożsamość, wartości i dziedzictwo.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

Dwie akcje pilotażowe ARTISTIC podjęte w regionie Veneto ustanowiły kilka kamieni milowych, które warto zauważyć:

- Możliwość wdrożenia pełnego modelu od złożenia wniosku do realizacji kampanii crowdfundingowej, przechodząc przez szkolenia i sesje coachingowe, co wcześniej nie funkcjonowało.
- Wiedza, że projekty kulturalne są warte rozwoju i mogą mieć społeczną, gospodarczą i finansową wartość dla terytoriów.
- Testowanie finansowania społecznościowego jako rodzaju finansowania uzupełniającego, biorąc pod uwagę, że finansowanie publiczne i bankowe radykalnie ograniczyło interwencje na terytoriach odniesienia.
- Przedsiębiorstwa kulturalne to także przedsiębiorstwa same w sobie - mają godność jak każdy inny biznes.
- Konieczne jest natychmiastowe wyjaśnienie, czy istotą projektu jest rozpoczęcie nowej działalności, czy tylko realizacja inicjatywy kulturalnej. Ma to kluczowe znaczenie, ponieważ w ten sposób można określić, z jakich usług czy narzędzi skorzystać. Na przykład, aby opracować lokalną kampanię kulturalną, zaleca się poszukanie lokalnej platformy pod model darowizn lub nagród, ale dla kogoś, kto chce założyć nowe przedsiębiorstwo, sugeruje się uzyskanie pomocy finansowej z platform pożyczkowych lub kapitałowych.
- Pożyczanie i angażowanie większego kapitału wymagają innego podejścia do kampanii crowdfundingowej, a przede wszystkim do procesu selekcji: bardzo precyzyjne i mocne wymagania dotyczące przystąpienia.
- Kampanie muszą być zharmonizowanym połączeniem komunikacji cyfrowej i tradycyjnej, w szczególności w obszarze (wydarzeń, plakatów, broszur itp.).

Zasadnicze znaczenie ma wzmocnienie zaangażowania na szczeblu lokalnym instytucji wsparcia, takich jak lokalne i spółdzielcze banki kredytowe, które mogą zbierać i przekazywać wsparcie darczyńców poza internetem.

- Aby rozwinąć konkretną inicjatywę lub działalność NDK, niekoniecznie jest wymagane posiadanie dobrze opracowanego i szczegółowego biznesplanu, ale aby stworzyć firmę lub stowarzyszenie, które przetrwa na rynku, zaleca się najpierw zdefiniować model biznesowy i następnie sporządzić kompletny i dobrze opracowany biznesplan.

WNIOSKI

Inicjatywy w ramach projektu ARTISTIC są bardzo ważne, ponieważ są zgodne z intencjami przedstawicieli politycznych Regionu Veneto we Włoszech. Ustawa regionalna nr. 34 z dnia 8 października 2018 r. „Zasady ochrony, rozwoju i promocji rzemiosła weneckiego”, wprowadza zasady dotyczące uznawania rzemiosła artystycznego, typowego, tradycyjnego i historycznego, a także wprowadzenie postaci „mistrza rzemieślnika” oraz koncepcji „Warsztatu szkolnego”. Samorząd województwa pracuje obecnie nad określonymi interwencjami dla mistrzów rzemieślników, procesami artystycznymi i tradycyjnymi oraz transferem wiedzy z pokolenia na pokolenie, w szczególności nad wdrożeniem rozporządzenia zawierającego szczegółowe wymagania, kryteria i procedury uznawania kwalifikacji mistrza rzemieślnika i aktywacji warsztatów szkolnych. Najlepsze praktyki projektu ARTISTIC wyraźnie wspierają to podejście w odniesieniu do nowych środków, które zostaną podjęte.

REGION STEIRISCHES VULKANLAND

AUSTRIA

PARTNERZY REPREZENTUJĄCY REGION:

- ▣ Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland
- ▣ ISN - innovation service network GmbH

W ramach projektu ARTISTIC istniała możliwość zidentyfikowania, wsparcia i promowania nowych potencjałów. Dzięki temu projektowi można było doświadczyć regionalnego dziedzictwa kulturowego w regionie. Jako, że żyjemy w regionie, w którym dodawanie wartości i docenienie wiedzy jest już regułą w zakresie celów rozwoju regionalnego, projekt ten uwzględnił kampanię uświadamiającą skierowaną do właścicieli małych firm, którzy już stosują i wykorzystują swój potencjał w zakresie NDK niekoniecznie będąc tego świadomym. W ten sposób prowadzone warsztaty obejmowały wiedzę wrodzoną, uwidoczniły ją i wyzwoliły ducha „Mam wartość do przekazania społeczeństwu” poza aspektem czysto biznesowym.

Tutejsze firmy działające z zakresie NDK są głównie prowadzone przez kobiety, więc dla nich, jako słabszej grupy w kraju, który nadal płaci kobietom do 40% mniej, ma to wielką wartość.

Również jest tak, że podejście, które zakłada wyprowadzenie zrównoważonego biznesu z hobby, daje dodatkową wartość teraz i w ramach kontynuacji projektu, ponieważ gdy ktoś rozwinię poczucie własnej wartości i samooceny, zwykle nie da się go tego pozbawić.

PODSUMOWUJĄC, WYNIK PODJĘTYCH DZIAŁAŃ PROJEKTOWYCH BYŁ POTRÓJNY:

- podnoszenie świadomości na temat wartości działań NDK dla biznesu;
- zbieranie plonów podnoszenia poczucia własnej wartości lokalnych aktorów NDK;
- poznanie alternatywnych modeli finansowania w celu zwiększenia możliwości biznesowych i rozwoju biznesu.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

- utworzenie sieci interesariuszy NDK;
- wdrożenie metod finansowania społecznościowego w połączeniu z NDK;
- podnoszenie świadomości na temat niematerialnego dziedzictwa kulturowego w regionie;
- kobiecy biznes jest nadal często uważany za dodatkowy przychód do dochodów męża;
- potrzeba poprawy poczucia własnej wartości kobiet, aby zrozumiały, że mają prawo do prowadzenia samowystarczalnej firmy;
- wyzwania dotyczące ważnego kroku: przekształcenia wizji w odpowiednie podejście do biznesu;
- nieodłączny strach przed biznes planem i radość, gdy podmioty były wspierane w jego tworzeniu;
- rola kobiet w społeczeństwie patriarchalnym XXI wieku;
- droga do transformacji zaangażowanych kobiet, ponieważ ten model nie odpowiada już rzeczywistym warunkom życia kobiet i mężczyzn, ani społeczeństwu.

WNIOSKI:

- Wiedza na temat NDK jest szeroko rozpowszechniona w regionie.
- NDK nie było w świadomości społecznej przed projektem ARTISTIC. Dzięki projektowi dokonano pierwszego, istotnego kroku w zakresie świadomości społecznej w tym temacie, ale wciąż pozostaje wiele do zrobienia, aby ta zmiana była bardziej znacząca.
- Bardzo głęboki wpływ NDK wywarło na rzeczywistych graczy.
- W odniesieniu do wdrażania działań w zakresie finansowania społecznościowego (crowdfunding) / alternatywnego finansowania:
 - Wsparcie regionalnego handlu jako podstawa innowacji produktowej.
 - Dalsze wzmocnienie przyszłej rentowności jednego z najważniejszych młynów w Raabtal.
 - Roczny bon towarowy z wartością dodaną.
 - Unikalne spostrzeżenia i możliwości dotyczące młyna i handlu wyrobami z młyna.
 - Świadomość opinii publicznej na temat bezpiecznego łańcucha dostaw jednego podstawowego składnika żywności - mąki ze względu na ciągłą działalność młyna.
- Dalszy rozwój niematerialnego dziedzictwa kulturowego na obszarze Styrii.

REGION SŁOWENIA ZACHODNIA

SLOVENIA

PARTNERZY REPREZENTUJĄCY REGION:

- Jarina, cooperative for rural development
- Municipality of Bovec

Zachodnia Słowenia połączyła wiele podmiotów od czasu rozpoczęcia projektu. Wzmocniono współpracę między gminami, różnymi organizacjami, takimi jak muzea i agencje rozwoju, zwiększono zaangażowanie stowarzyszeń i osób w dziedzinie NDK. Dzięki Projektowi ARTISTIC, region mógł łączyć depozytariuszy NDK, stowarzyszenia i decydentów na różnych poziomach projektu i podczas różnych wydarzeń, w tym seminariów, warsztatów, prezentacji, spotkań i wizyt studyjnych. Partnerzy są również dumni z włączenia dzieci z regionu do działań w ramach projektu, ponieważ dziedzictwo kulturowe jest przekazywane z pokolenia na pokolenie, co daje dzieciom potrzebne poczucie przynależności do kultury i społeczności lokalnej, która przyjęła projekt ARTISTIC i odpowiedziała na zaproszenie do współpracy. W ostatnich latach projekt był doskonałą okazją do współpracy z wieloma różnymi osobami i stowarzyszeniami, w tym z pszczelarzami, zielarzami, hodowcami owiec, dekarzami, gawędziarzami, rzemieślnikami i tłumaczami.

To właśnie interpretacja dziedzictwa kulturowego była przedmiotem pierwszych dwóch działań pilotażowych. Partnerzy współpracowali z zespołem, który opracował projekt KulTurca, reprezentujący nowy produkt turystyczny łączący jazdę na rowerze z dziedzictwem kulturowym i lokalną kuchnią. Wycieczki rowerowe z przewodnikiem na rowerach elektrycznych zwracają uwagę na zawartość tematyczną lokalnego środowiska, w szczególności łącząc dziedziny hodowli owiec, serowarstwa, pszczelarstwa, zielarstwa, alkoholi i lokalnej kuchni. Drugim działaniem pilotażowym, dla którego przygotowano również kampanię crowdfundingową, jest rozproszony Hotel Soča z usługami związanymi z przyrodą, dziedzictwem kulturowym, rekreacją i kuchnią łącząc je w zrównoważonym produkcie turystycznym. Koncepcja ta opiera się na łączeniu się i tworzeniu sieci z lokalnymi dostawcami usług turystycznych i promotorami kultury (ruch, muzyka, lokalna kuchnia i kultura) w celu stworzenia wyjątkowego doświadczenia czystej natury i zrównoważonego życia, jakim cieszyli się nasi dziadkowie.

Realizacja projektu ARTISTIC była okazją do zacieśnienia współpracy ze Słoweńskim Muzeum Etnograficznym, które pomogło przekazać swoją wiedzę i doświadczenie wszystkim partnerom projektu. W pierwszej fazie projektu przeprowadzono szeroko zakrojoną identyfikację nośników niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Jednak pod koniec projektu partnerzy ze Słowenii postanowili skupić się na opracowaniu i promocji jednego wspólnego produktu, który posiada właściwości typowe dla niematerialnego dziedzictwa kulturowego - zielarstwa w miejscowości Šliven. Zaprojektowano model zrównoważonego rozwoju i marketingu Šliveny, który pomoże ulepszyć dotychczasowe wysiłki lokalnych uczestników w zakresie oferty tego obszaru. Jednym z nowych produktów turystycznych, oprócz festiwalu, będzie także „Ogród Ziołowy”, który przez cały rok będzie dodatkowo wspierał ideę zielarstwa.

Zrównoważonym elementem tego projektu jest dalszy rozwój dwóch wsi, Soča i Šlivena.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

- NDK jest obszerną dziedziną i wymaga dużo uwagi;
- Depozytariusze NDK są gotowi podzielić się swoją wiedzą i doświadczeniem, ale zwykle potrzebują wskazówek w zakresie organizacji;
- Dla dalszej trwałości dziedzictwa konieczne jest zaangażowanie depozytariuszy NDK i obywateli w proces decyzyjny;
- Edukacja i poradnictwo w dziedzinie NDK są mile widziane;
- Dzielenie się wiedzą międzypokoleniową powinno być dla wszystkich priorytetem;
- Współpraca międzynarodowa jest ważnym aspektem rozwoju i ochrony dziedzictwa lokalnego, ponieważ otwiera nowe horyzonty i oferuje nowe perspektywy;
- Łączenie dziedzictwa kulturowego i przedsiębiorczości jest czymś, co zasługuje na większą uwagę, ponieważ może służyć jako środek do zachowania i utrzymania określonego dziedzictwa, które w przeciwnym razie zostałyby utracone.

WNIOSKI:

W odległych i wiejskich obszarach, takich jak Bovec i Slivna, dziedzictwo kulturowe jest czymś, co łączy ludzi, pogłębia korzenie społeczności, a następnie przekonuje ludzi do pozostania i wspólnej pracy nad rozwojem i pielęgnowaniem swojego dziedzictwa. Członkowie społeczności są filarem nie tylko rozwoju kultury, ale także innych aspektów społeczeństwa. Dlatego wspieranie NDK i jego depozytariuszy powinno leżeć w interesie wszystkich, ponieważ są oni centralnym punktem utrzymania społeczności i jej dziedzictwa.

REGION ZACHODNIA TRANSDANUBIA WĘGRY

PARTNER REPREZENTUJĄCY REGION:
WEST PANNON REGIONAL AND ECONOMIC DEVELOPMENT PUBLIC NONPROFIT LTD.

Zachodnia Transdanubia odzwierciedla tradycyjną węgierską wieś, obejmującą kolorową przyrodę ze wzgórzami, dolinami rzek, lasami, łąkami, polami uprawnymi i jeziorami łączącymi małe osady bogate w dziedzictwo kulturowe. Przyjazne małe wioski starannie zachowują pozostałości architektury ludowej i czekają na gości w pięknie odrestaurowanych zagrodach. Domy wiejskie, dzwonnice i winnice dają przedsmak codziennego życia kultury chłopskiej. Typowe tradycje ludowe, takie jak wyciąganie kłód karnawałowych, oprawianie i tańce majowe, wyścigi żniw, zabawy przy zbiorach winogron i inne konkursy to programy rozrywkowe nie tylko dla mieszkańców, ale także dla odwiedzających turystów.

W ramach projektu ARTISTIC organizacja West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd. postawiła sobie za cel poprawę powiązań między podmiotami kultury, społeczeństwem i podmiotami finansowymi oraz wsparcie tych grup w poprawie jakości ich działań w związku z waloryzacją bogatego dziedzictwa.

Lokalne podmioty zdobyły głęboką wiedzę na temat umiejętności niezbędnych do rozpoczęcia i prowadzenia odnoszącej sukcesy firmy opartej na kulturze: kandydaci uczestniczyli w szkoleniach i procesie rozwoju biznesu, nauczyli się identyfikować wartości niematerialnego dziedzictwa kulturowego, jak chronić prawa własności intelektualnej, jak uzyskać dostęp do zasobów finansowych i poprawić swoje umiejętności komunikacyjne, aby móc kształtować pożądaną i wiarygodny wizerunek swojej działalności i projektów NDK. Proces uczenia się i rozwoju doprowadził do realizacji jedenastu biznes planów opartych na unikalnych tradycyjnych technikach architektonicznych, które charakteryzują region. Część z tych planów wciąż jest w fazie kreślarskiej, część prowadzi kampanie crowdfundingowe, a część jest już w trakcie realizacji.

Plany i bieżące projekty można uznać za namacalne rezultaty inicjatyw związanych z niematerialnym dziedzictwem kulturowym, ale jest jeszcze ważniejszy wpływ projektu ARTISTIC: lokalna, a także ponadnarodowa sieć NDK została jeszcze bardziej wzmocniona w czasie, gdy współpraca jest ważniejsza niż kiedykolwiek.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

- Doświadczając i poznając różne przejawy lokalnego niematerialnego dziedzictwa kulturowego, różnych praktyk i tradycji społecznych, ważne było, aby zdać sobie sprawę, że ich wartość i uzasadnienie są zawsze takie same.
- Nawet jeśli lokalni mieszkańcy nie zawsze są świadomi otaczającego ich NDK, wpływa to na ich codzienne życie na kilka sposobów.
- Ważne jest, aby podnosić świadomość odnośnie możliwości współpracy organizacji kulturalnych: dążą do tego samego celu, dlatego nie powinni już postrzegać siebie nawzajem jako konkurentów.
- Organizacje spółdzielcze mogą wspierać start-upy za pomocą już istniejących sieci.
- Należy dalej wzmacniać podnoszenie świadomości i edukację w zakresie alternatywnych zasobów finansowych.
- Ramy prawne finansowania społecznościowego powinny zostać wyjaśnione na szczeblu europejskim i krajowym, ponieważ niepewne przepisy i regulacje podatkowe utrudniają wzrost roli alternatywnych form finansowania.

WNIOSKI:

„Nasze dziedzictwo zapewnia nam łączność z przeszłością, może pobudzać turystykę, może promować solidarność społeczną, ludzie mogą się organizować i czuć więź”. Niematerialne dziedzictwo kulturowe to niewidzialna więź między miejscową ludnością, ale niektórym z nich grozi zniknięcie, częściowo ze względu na to, że są ukryte przed naszymi oczami. Nie musimy podkreślać znaczenia NDK z punktu widzenia jego wartości teoretycznej, ale można by powiedzieć, że jest to jeden z głównych filarów rozwoju regionalnego, zwłaszcza na obszarach wiejskich. Wystarczy wspomnieć o kilku kluczowych słowach i przemyśleniach: start-upy oparte na pomysły pochodzącym z naszej historii, rękodzieło, festiwale, atrakcje turystyczne, tworzenie miejsc pracy... Nietrudno zobaczyć szerszy obraz: ugruntowana strategia rozwoju lokalnego może przynieść korzyści od oparcia się na niematerialnym dziedzictwie kulturowym, i odwrotnie, nasze dziedzictwo może zostać uratowane przed zniknięciem w mgłę czasu.

REGION ELBIA WSCHODNIA W DYSKRYKCIE PÓŁNOCNA SAKSONIA NIEMCY

Partner reprezentujący region: B & S management consulting and training for rural areas GmbH we współpracy ze Stowarzyszeniem Ochrony i Promocji Obszarów Wiejskich East Elbia w Północnej Saksonii e. V.

W regionie rozważano nowe aspekty wykorzystania niematerialnego dziedzictwa kulturowego. Oprócz znaczenia kulturowego NDK wzięto również pod uwagę możliwości rozwoju gospodarczego. Modele biznes planu zostały dostosowane i wykorzystane w NDK.

Zbadano możliwości modeli finansowania dla wybranych biznes planów. Finansowanie społecznościowe uznano również za nową opcję finansowania, szczególnie w regionach wiejskich. We współpracy ze Stowarzyszeniem Ochrony i Promocji Obszarów Wiejskich East Elbia powstała i rozwijana jest sieć współpracy. Zebrano pierwsze doświadczenia z finansowania społecznościowego i udostępniono je do dalszego wykorzystania. Wzrosło docenienie działań związanych z niematerialnym dziedzictwem kulturowym. Stowarzyszenie Ochrony i Promocji Obszarów Wiejskich East Elbia zostało wzmocnione jako motor rozwoju obszarów wiejskich w regionie. Doświadczenia partnerów europejskich zostaną wykorzystane w przyszłości.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

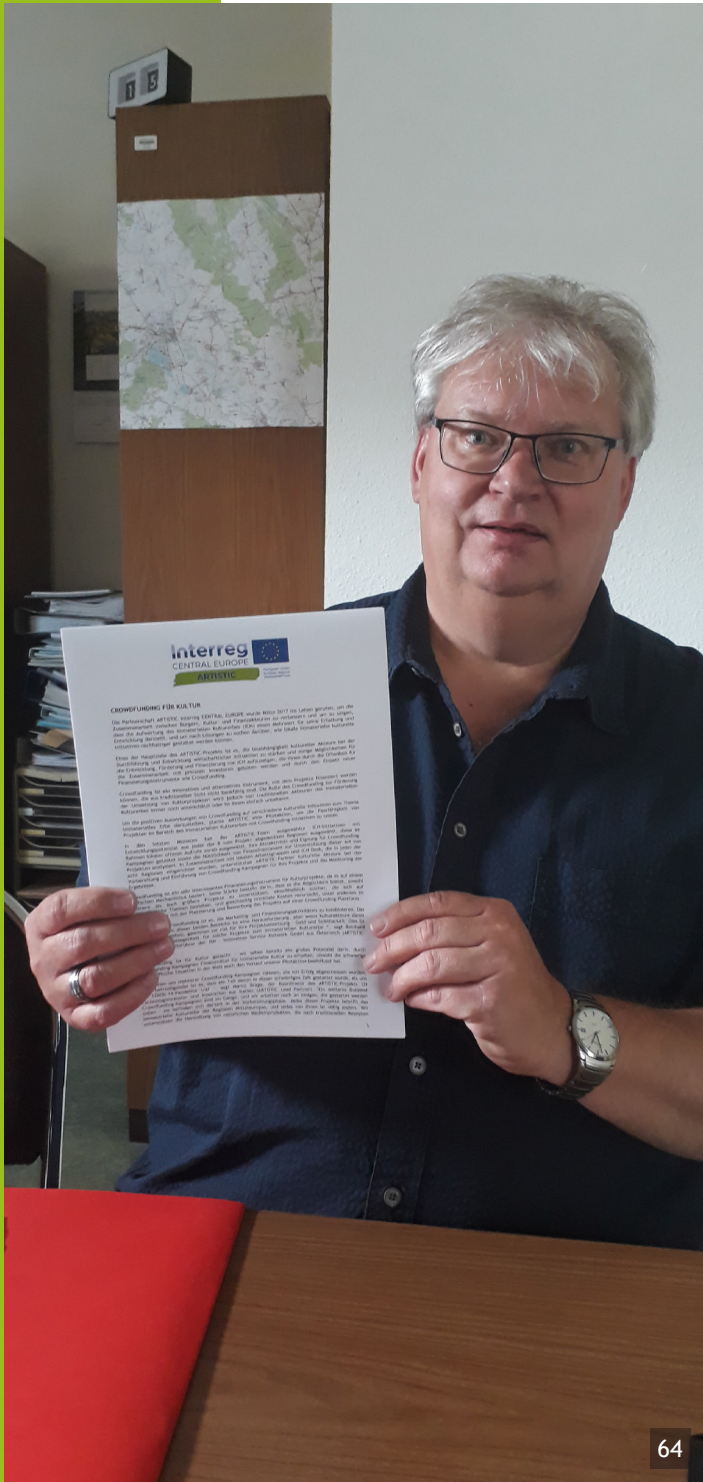
- Istnieją różnice między populacjami miejskimi i wiejskimi pod względem podejścia do projektów finansowania społecznościowego.
- Udana projekty zachęcają inne.
- Wiele osób może sobie wyobrazić inwestowanie społecznościowe w czasach niskiego / zerowego oprocentowania banku.
- Dobry biznes plan pomaga odnieść sukces.
- Skuteczne kampanie można również realizować bez profesjonalnej platformy.
- Działania promocyjne i marketingowe muszą być również wykonywane przez same podmioty.
- Udana projekty wymagają wystarczająco dużo czasu na ich zaplanowanie i wdrożenie.
- Spółdzielnia jest nie tylko sama w sobie niematerialnym dziedzictwem kulturowym, ale forma spółdzielni może służyć również do skutecznego finansowania i realizacji tego typu projektów.

WNIOSKI

Globalizacja stworzyła nowe wyzwania w szczególności dla obszarów wiejskich. Konkurencja ze strony importerów lub dużych sieci handlowych, upadek przemysłu na wielu obszarach oraz spadek liczby ludności spowodowany postępującą urbanizacją to tylko niektóre z zagrożeń, przed którymi stają dziś obszary wiejskie. Aby zapewnić długoterminowy i zrównoważony rozwój regionu, potrzeba innowacyjnych strategii gospodarczych, aby sprostać tym wyzwaniom. Ekonomiczna wycena niematerialnego dziedzictwa kulturowego może przyczynić się do zrównoważonego rozwoju regionu.

Oczywiście nie każde dziedzictwo kulturowe ma taki sam potencjał gospodarczy. Jednak nadal może wnieść bardzo istotny wkład w poprawę jakości życia. Niematerialne dziedzictwo kulturowe nadające się do użytku gospodarczego może bardzo dobrze promować unikalne cechy regionu.

REGION PODKARPACKI POLSKA

PARTNER REPREZENTUJĄCY REGION: RZESZOWSKA AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO S.A.

Zróżnicowane przejawy niematerialnego dziedzictwa kulturowego województwa podkarpackiego są ogromnym bogactwem naszego regionu i źródłem inspiracji dla rozwoju wielu lokalnych inicjatyw, a także przedsiębiorczości twórców i artystów, którzy chcą zachować żywą tradycję. Relacja mieszkańców z regionem, zaangażowanie lokalnych podmiotów w podtrzymywanie tradycji, a jednocześnie kreatywność przedstawicieli społeczności lokalnych w dostosowywaniu istniejącej wiedzy i umiejętności do potrzeb zmieniającego się społeczeństwa, to szansa na połączenie zachowania i promocji niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez działalność gospodarczą lokalnych podmiotów. Inicjatywy opierające działalność gospodarczą na poszanowaniu tradycji są szczególnie cenne dla województwa podkarpackiego i mogą znacząco wpłynąć na jego potencjał rozwojowy.

Realizacja projektu ARTISTIC pokazała, jak duży jest potencjał rozwojowy projektów związanych z niematerialnym dziedzictwem kulturowym oraz jak wiele region może zyskać na wizerunku i promocji wspierając takie przedsięwzięcia. Jednocześnie realizacja projektu ARTISTIC uświadomiła ludziom, ile pracy trzeba włożyć, aby zmienić mentalność i podejście twórców, instytucji kultury i społeczności lokalnych do rozwoju działalności gospodarczej opartej na przejawach niematerialnego dziedzictwa kulturowego i schemat finansowania takich projektów.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

- Lokalni twórcy kultury mają bardzo ciekawe pomysły na projekty z zakresu utrzymania i rozwoju NDK, jednak realizacja przez nich takich przedsięwzięć wymaga współtworzenia oraz pełnego wsparcia organizacyjno-wdrożeniowego innego podmiotu / specjalisty - lokalne Punkty Wsparcia NDK.
- Lokalni specjaliści i eksperci z różnych branż wykazują duże zainteresowanie wsparciem twórców kultury w realizacji ich projektów pod kątem organizacji i oceny merytorycznej (dzielenie się wiedzą, pomoc w realizacji danej usługi); jednakże wszystkie tego typu działania Lokalnej Grupy Roboczej wymagają inicjowania i stałej koordynacji ze strony Punktu Wsparcia NDK.
- Lokalni artyści i instytucje są przyzwyczajeni do tradycyjnego modelu finansowania kultury ze środków publicznych. Współpraca z prywatnymi inwestorami, a także wykorzystanie narzędzia finansowania, jakim jest finansowanie społecznościowe, spotkało się z dużym zainteresowaniem twórców kultury, ale w praktyce wszelkie działania na tym polu wymagały silnego wsparcia organizacyjnego ze strony lokalnych Punktów Wsparcia NDK.
- Projekty NDK mają silny potencjał biznesowy, który wciąż jest niedoceniany przez regionalnych przedsiębiorców, niechętnie wspierających finansowo takie inicjatywy. Wyjątkiem są małe firmy z sektora kreatywnego, dla których wsparcie projektów NDK (wsparcie wdrożeniowe, a nie finansowe) jest okazją do promocji i budowania swojej marki.
- Działania projektu ARTISTIC są związane z przemysłem kreatywnym.
- Ważne jest, aby podnosić świadomość instytucji i organizacji kulturalnych na temat wartości współpracy i wspólnej pracy na rzecz wspierania projektów NDK.
- Należy kontynuować podnoszenie świadomości, doradztwo i edukację twórców NDK i instytucji kultury - nadal istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na działania mające na celu zwiększenie świadomości roli waloryzacji NDK i korzyści płynących ze współpracy z inwestorami prywatnymi.
- Rozwój działalności gospodarczej w oparciu o niematerialne dziedzictwo kulturowe nie zagraża zachowaniu tego dziedzictwa, jeśli w proces tworzenia projektu / firmy włączą się lokalne podmioty i specjaliści, wspierając twórców w początkowej fazie realizacji działań (działalność gospodarcza).
- Współpraca międzyregionalna i międzynarodowa jest ważna, aby prezentować dobre praktyki udowadniające, że połączenie działalności kulturalnej i biznesowej jest możliwe, wydajne, wspiera zachowanie NDK i stymuluje rozwój regionalny.

WNIOSKI

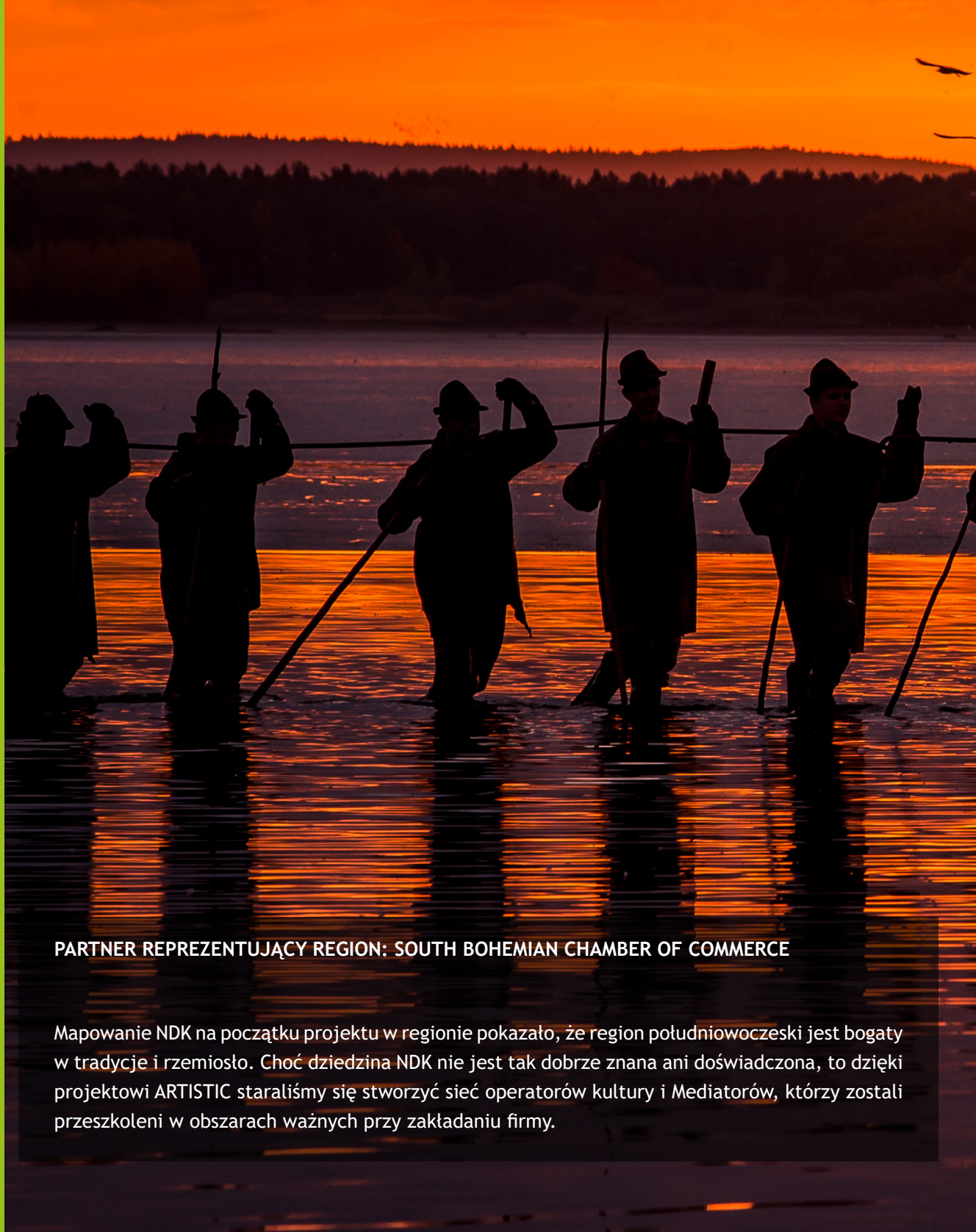
Przedsiębiorstwa z branży kultury łączą w sobie sztukę, kulturę, biznes, nowoczesne technologie, a bardzo często posiadają również potencjał innowacyjny, dlatego we współczesnej gospodarce opartej na wiedzy odgrywają kluczową rolę w tworzeniu wartości i stymulowaniu innowacyjności w regionie. To właśnie z dziedzictwa kulturowego, w szczególności z niematerialnego dziedzictwa kulturowego, czerpią inspiracje firmy z sektora kreatywnego i wielu innych branż, dlatego tak ważne jest zarówno zachowanie NDK, jak i wspieranie inicjatyw, w tym działalności gospodarczej artystów regionalnych łączących tradycję i nowoczesne technologie ukierunkowane na zachowanie żywego dziedzictwa kulturowego.

Dzięki projektowi ARTISTIC, dwa lokalne Punkty Wsparcia NDK na Podkarpaciu zgromadziły i udostępniły lokalnym podmiotom swoje pierwsze doświadczenia w przygotowaniu i realizacji kampanii crowdfundingowych dla pomysłów NDK. W ramach działalności lokalnych Punktów Wsparcia NDK w regionie powstały stałe struktury wsparcia NDK, m.in. poprzez wzmocnienie sieci lokalnych i budowę Lokalnej Grupy Roboczej dla NDK, której członkowie będą nadal angażować się w rozwój projektów NDK w regionie na przyszłość. Funkcjonowanie punktów Lokalnych NDK przyczyniło się do wzrostu świadomości społecznej na temat niematerialnego dziedzictwa kulturowego regionu, konieczności wspierania inicjatyw biznesowych opartych na NDK oraz korzystania z innych źródeł finansowania tego typu inicjatyw. Dzięki realizacji tego projektu do grona podmiotów wspierających NDK istniejących już przed realizacją projektu ARTISTIC dołączyły również instytucje otoczenia biznesu, przedsiębiorcy z sektora kreatywnego oraz pierwsi inwestorzy prywatni.

REGION BOHEMIA POŁUDNIOWA

REPUBLIKA CZESKA

PARTNER REPREZENTUJĄCY REGION: SOUTH BOHEMIAN CHAMBER OF COMMERCE

Mapowanie NDK na początku projektu w regionie pokazało, że region południowoczeski jest bogaty w tradycje i rzemiosło. Choć dziedzina NDK nie jest tak dobrze znana ani doświadczona, to dzięki projektowi ARTISTIC staraliśmy się stworzyć sieć operatorów kultury i Mediatorów, którzy zostali przeszkoleni w obszarach ważnych przy zakładaniu firmy.

Ze względu na brak wiedzy wielu osób zajmujących się rzemiosłem lub inną działalnością kulturalną na temat prowadzenia działalności gospodarczej, utworzono Punkt Wsparcia NDK z przeszkolonymi operatorami, który znajduje się na terenie Południowoczeskiej Izby Gospodarczej w Czeskich Budziejowicach. Kolejnym działaniem w ramach projektu było połączenie prywatnych inwestorów i społeczeństwa. Otwarte zaproszenia w każdym regionie zaowocowały wieloma nowymi projektami biznesowymi, spośród których Rada Doradcza ds. Crowdfundingu wybrała kilka, które otrzymały wsparcie w ramach kampanii finansowania społecznościowego.

73

Projekt uświadomił opinii publicznej i innym interesariuszom dziedzinę NDK i konieczność jego zrównoważonego rozwoju dzięki publicznym wydarzeniom prezentującym projekt, działaniom pilotażowym, zestawowi kryteriów i narzędzi, które zostały stworzone podczas projektu przez wszystkich partnerów i podkreślają wagę podtrzymania żywego niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

74

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

- tradycje w różnych regionach;
- współpraca w różnych sektorach (inwestorzy publiczni, prywatni, władze publiczne...);
- nowe źródło finansowania - crowdfunding;
- współpraca międzynarodowa;
- różnorodność dziedzictwa poszczególnych krajów.

75

WNIOSKI

W ostatnim czasie świat bardzo szybko ewoluował i modernizował się, co jest normalne i naturalne. Jednak bardzo ważne jest, aby młode pokolenia nie tylko znały technologie informatyczne, ale także dawne tradycje, dawne rzemiosła, rzeczy związane z naturą i wszechświatem, działalność kulturową itp. Nawet jeśli żyjemy nowocześnie, jest to nadal bardzo ważne, aby nie zapomnieć o historii, dawnych sposobach robienia rzeczy, architekturze, rzemiośle i starych przepisach. Wiele osób podąża za tymi tradycjami, ale głównie jako hobby. Dlaczego ich hobby nie może być ich pracą? Bardzo ciężko jest prowadzić biznes na tym polu i bardzo ciężko jest żyć w tym sektorze. Musimy pomagać tym ludziom, ponieważ podtrzymują tradycje.

76

REGION TRENCIN

SŁOWACJA

PARTNER REPREZENTUJĄCY REGION:
SLOVAK CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY TRENCIN REGIONAL CHAMBER

Projekt ARTISTIC przyniósł do Regionu Trenčín nowe spojrzenie na współpracę pomiędzy interesariuszami w dziedzinach NDK. Niektórzy interesariusze są aktywni w całym kraju, a ich zaangażowanie pomogło w przygotowaniu nowych produktów szkoleniowych w dziedzinie komunikacji, zarządzania projektami i finansowania. Istotne było zidentyfikowanie możliwości prywatnego finansowania NDK w regionie oraz podniesienie świadomości na temat alternatywnego finansowania, w tym finansowania społecznościowego.

PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ:

- Mile widziana jest koordynacja w dziedzinie wymiany doświadczeń między doświadczonymi podmiotami podejmującymi inicjatywy z jednej strony a nowymi aktorami NDK.
- Istnieją przedstawiciele zdolni do wspierania regionalnych inicjatyw i projektów NDK poprzez pomoc szkoleniową, PR, a także wsparcie finansowe.
- Projekt ujawnił potencjał nowych powiązań z innymi sektorami, takimi jak start-upy i przemysł kreatywny.

WNIOSKI

Mimo bogactwa historycznego i atrakcyjności regionu bardzo ważny jest ciągły zapał w przygotowywaniu atrakcji turystycznych, które będą powiązane z NDK, ponieważ region charakteryzuje się niskim stopniem zatrzymania turystów. Z drugiej strony istnieje zapotrzebowanie na zajęcia oferowane w miejscowościach uzdrowiskowych.

AUTORZY ARTYKUŁÓW ZAWARTYCH W BROSZURZE (WEDŁUG KOLEJNOŚCI):

- 1) Co oznacza niematerialne dziedzictwo kulturowe?
Czym jest WALORYZACJA niematerialnego dziedzictwa kulturowego?
Jaki jest związek pomiędzy niematerialnym dziedzictwem kulturowym a gospodarką?
Prezentacja strategii projektu ARTISTIC
Zestaw kryteriów waloryzacji projektów z zakresu niematerialnego dziedzictwa kulturowego
Prof. Dr. Gertraud Koch, Dr. phil. Eliane Fernandes Ferreira, Institute of European Ethnology / Cultural Anthropology of the University of Hamburg, Niemcy
- 2) Zestaw narzędzi ARTISTIC
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Polska
- 3) Punkty Wsparcia NDK i ich rola w regionach
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Polska
- 4) Biznes plany dla inicjatyw w zakresie NDK
Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland, Austria
- 5) Waloryzacja niematerialnego dziedzictwa kulturowego poprzez crowdfunding
ISN - innovation service network GmbH, Austria
- 6) Przyszłość lokalnych Punktów Wsparcia NDK i działań rozpoczętych w ramach projektu ARTISTIC
Veneto Region, Włochy
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Polska
- 7) Mapa Punktów Wsparcia NDK
Partnerzy Projektu ARTISTIC
- 8) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Veneto, Włochy
t2i Technology Transfer and Innovation, Włochy
Veneto Region, Włochy
- 9) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Steirisches Vulkanland, Austria
Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland, Austria
- 10) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Słowenia Zachodnia, Słowenia
Jarina, cooperative for rural development, Słowenia
Municipality of Bovec, Słowenia
- 11) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Zachodnia Transdanubia, Węgry
West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd, Węgry
- 12) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Elbia Wschodnia w dystrykcie Północna Saksonia, Niemcy
b&ts consulting and training for the rural area GmbH, Niemcy
- 13) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Podkarpackie, Polska
Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A., Polska
- 14) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Bohemia Południowa, Republika Czeska
South Bohemian Chamber of Commerce, Republika Czeska
- 15) ARTISTIC - rezultaty działań w 8 regionach Europy Środkowej - Trencin, Słowacja
Slovak Chamber of Commerce and Industry, Słowacja

Zdjęcia:

1. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
2. Richard Mcall da Pixabay / IT
3. Ewelina Matusiak - Wyderka / PL
4. Fachschule Schloss Stein / AT
5. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
6. Sklenysen.sk / SK
7. East Elbia Association / DE
8. Rok Petelin / SI
9. Archive of the Glass Heritage Center in Krosno / PL
10. Archive Regional Team Krzemienickie Wedding, Tadeusz Poźniak / PL
11. South Bohemian Region / CZ
12. From the collection of the F. Kotula Ethnographic Museum in Rzeszów / PL
13. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
14. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
15. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
16. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
17. t2i Technology Transfer and Innovation (t2i Trasferimento Tecnologico e Innovazione scarl) / IT
18. Municipality of Bovec (Občina Bovec) / SI
19. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
20. Municipality of Bovec (Občina Bovec) / SI
21. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
22. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
23. Giorgia Panetto - Diversamente in Danza / IT
24. Berghofer Mühle / AT
25. <https://www.startlab.sk/projekty/385-posad-sad-u-nas/> / Slovak National Gallery / SK
26. Bernhard Bergmann / AT
27. Tadeusz Poźniak / PL
28. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
29. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
30. Matej Vranič / SI
31. Free-Photos da Pixabay / IT
32. Slovak Chamber of Commerce and Industry (Slovenská obchodná a priemyselná komora) / SK
33. East Elbia Association / DE
34. Lucio Alfonsi da Pixabay / IT
35. Associazione Villa Fabris - Centro Europeo per i Mestieri del Patrimonio / IT
36. Marcel Kessler da Pixabay / IT
37. t2i Technology Transfer and Innovation (t2i Trasferimento Tecnologico e Innovazione scarl) + Veneto Region (Regione del Veneto) / IT
38. t2i Technology Transfer and Innovation (t2i Trasferimento Tecnologico e Innovazione scarl) + Veneto Region (Regione del Veneto) / IT
39. t2i Technology Transfer and Innovation (t2i Trasferimento Tecnologico e Innovazione scarl) + Veneto Region (Regione del Veneto) / IT
40. t2i Technology Transfer and Innovation (t2i Trasferimento Tecnologico e Innovazione scarl) + Veneto Region (Regione del Veneto) / IT
41. Bernhard Bergmann / AT
42. Fachschule Schloss Stein / AT
43. Fachschule Schloss Stein / AT
44. Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland (Verein zur Förderung des Steirischen Vulkanlandes) / AT
45. Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland (Verein zur Förderung des Steirischen Vulkanlandes) / AT
46. Association for the Advancement of Steirisches Vulkanland (Verein zur Förderung des Steirischen Vulkanlandes) / AT
47. Aleš Fon / SI
48. Rok Petelin / SI
49. Rok Petelin / SI
50. Martin Smerdel / SI
51. Rok Petelin / SI
52. Municipality of Bovec (Občina Bovec) / SI
53. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
54. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
55. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
56. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
57. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
58. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
59. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
60. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
61. Hartmut Heine, Blumberg / DE
62. East Elbia Association / DE
63. b&s consulting and training for the rural area GmbH (b&s unternehmensberatung und schulung für den ländlichen raum GmbH) / DE
64. b&s consulting and training for the rural area GmbH (b&s unternehmensberatung und schulung für den ländlichen raum GmbH) / DE
65. Kamil Paluszek, www.pelnykadr.com / PL
66. Archive of the Leżajsk Land Museum / PL
67. Archive of the Culture City Center in Rudnik on the San river / PL
68. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
69. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
70. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
71. Rzeszow Regional Development Agency (Rzeszowska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A.) / PL
72. South Bohemian Region / CZ
73. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
74. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
75. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
76. South Bohemian Chamber of Commerce (Jihočeská hospodářská komora) / CZ
77. Jana Pagáčová - Pominovec / SK
78. Slovak Chamber of Commerce and Industry (Slovenská obchodná a priemyselná komora) / SK
79. Slovak Chamber of Commerce and Industry (Slovenská obchodná a priemyselná komora) / SK
80. Slovak Chamber of Commerce and Industry (Slovenská obchodná a priemyselná komora) / SK
81. Slovak Chamber of Commerce and Industry (Slovenská obchodná a priemyselná komora) / SK
82. South Bohemian Region / CZ
83. EAST ELBIA ASSOCIATION / DE
84. West Pannon Regional and Economic Development Public Nonprofit Ltd (Nyugat-Pannon Terület- és Gazdaságfejlesztési Szolgáltató Közhasznú Nonprofit) / HU
85. Rok Petelin / SI
86. Fachschule Schloss Stein / AT
87. Archive of The Studio of the Carpathian Icon / PL
88. Nea Archeologia Cooperativa - Museo Archeologico Sette Comuni e Sito Archeologico "Bostel di Rotzo" / IT
89. ludovakultura.sk / SK

Niniejsza broszura odzwierciedla wyłącznie poglądy autorów, a zespół projektowy ARTISTIC nie ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie zawartych w niej informacji.

82

83

84

85

Interreg
CENTRAL EUROPE

ARTISTIC

European Union
European Regional
Development Fund

86

87

88

89

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/ARTISTIC.html>

REGIONE DEL VENETO

Universität Hamburg
DER FORSCHUNG | DER LEHRE | DER BILDUNG

JIHOČESKÁ
HOSPODÁŘSKÁ
KOMORA

Projekt ARTISTIC realizowany w latach 2017-2020 jest wspierany przez Program Interreg EUROPA ŚRODKOWA, finansowany w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego.